

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum

19 juni 2019

Paragraf

§ 10

Diarienummer KS-2019/1025.912

Granskning av efterlevnaden av offentlighetsprincipen – svar på revisionskrivelse från Huddinge kommuns revisorer

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsens beslut

Som svar på Huddinge kommuns revisorers skrivelse Granskning av efterlevnaden av offentlighetsprincipen återopas svaret i kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 17 maj 2019.

Sammanfattning

De förtroendevalda revisorerna i Huddinge kommun har uppdragit till KPMG AB att genomföra en granskning av efterlevnaden av offentlighetsprincipen. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018. Granskningen omfattar förskolenämnden, kultur- och fritidsnämnden samt natur- och byggnadsnämnden. Revisorerna har bedömt om rutinerna/verksamheterna uppfyller:

- Tryckfrihetsförordningen (SFS 1949:105)
- Offentlighets- och sekretesslagen (SFS 2009:400)
- Interna regelverk, policys och riktlinjer

Granskningen har även genomförts genom studium och stickprovskontroller, där ett blandat urval av ärenden har begärts ut i syfte att skapa spridning, samt intervjuer med nämndordförande i samtliga nämnder samt berörda registratorer, nämndsekreterare, verksamhetschef/stabs- och utvecklingschef samt förvaltningschefer. Den samlade bedömningen av revisorerna är att efterlevnaden av offentlighetsprincipen inom de granskade nämnderna ligger på en tillfredsställande nivå. Det finns dock utvecklingsområden så som uppdatering och revidering av centrala styrdokument, inkludering av hantering av allmänna handlingar i det årliga internkontrollarbetet samt utbildningar för handläggare och chefer.

Kommunstyrelsens förvaltning instämmer i huvudsak med revisorernas rekommendationer.

Överläggning

I ärendet yttrar sig Ingalill Söderberg (S), Nujin Alacabek (V), Patrick Stenbacka, administrativ chef, Sara Heelge Vikmång (S), Christina Eklund (M) och Daniel Dronjak (M).

Härefter förklaras överläggningen avslutad.

Propositioner

Ordförande frågar kommunstyrelsen om beslut kan fattas i enlighet med kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag, och finner härvid att så är fallet.

Protokollsanteckningar

Nujin Alacabek (V) anmäler protokollsanteckning, se bilaga 10.1 till detta protokoll.

Beslutet delges

Huddinge kommuns revisorer

Huddinge kommun
Kommunstyrelsen
2019-06-19

Protokollsanteckning

Ärende 10: Granskning av efterlevnad av offentlighetsprincipen – svar på revisionskrivelse från Huddinge kommuns revisorer

På uppdrag av kommunrevisionen har KPMG tagit fram en revisionsrapport gällande Huddinge kommuns efterlevnad av offentlighetsprincipen. Offentlighetsprincipen är en hörnsten i vår demokrati. Genom offentlighetsprincipen har varje medborgare rätt och möjlighet att ta del av handlingar framställda av kommun eller region, riksdag, regering eller myndigheter.

Vänsterpartiet anser att offentlighetsprincipen i Huddinge kommun är viktig. I den revisionsrapport som tagits fram av KPMG har man granskat Natur- och byggnadsnämndens, Förskolenämndens och Kultur- och fritidsnämndens efterlevnad av offentlighetsprincipen. Revisionsrapporten konstaterar att rutinerna för att tillhandahålla handlingar är goda men att vissa rutiner också kan behöva skärpas för att säkra att de efterlevs. I och med omorganisationen av den kommunala förvaltningen är det viktigt att också säkerställa att den nya organisationen implementerar offentlighetsprincipen på ett korrekt sätt.

I KPMG:s rapport framkommer också att kunskapsnivån för de som arbetar med arkivering och dirarieföring i kommunen bör bli mer enhetlig. Kompetensutvecklande insatser bör erbjudas all personal som har denna typ av arbetsuppgifter.

Emellertid kan konstateras att KPMG i en annan revisionsrapport, *Granskning av byggprojekt Klockarvägen i Huddinge*, kritiserar hur offentlighetsprincipen efterlevs i de kommunalt ägda bolagen.

Nujin Alacabek

Niklas Bougt

Britt Björneke

Datum
2019-05-17

Diarienummer
KS-2019/1025.912

Handläggare
Maria Boman
Maria.Boman@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Granskning av efterlevnaden av offentlighetsprincipen – svar på revisionskrivelse från Huddinge kommuns revisorer

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Som svar på Huddinge kommuns revisorers skrivelse Granskning av efterlevnaden av offentlighetsprincipen åberopas svaret i kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 17 maj 2019

Sammanfattning

De förtroendevalda revisorerna i Huddinge kommun har uppdragit till KPMG AB att genomföra en granskning av efterlevnaden av offentlighetsprincipen. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018. Granskningen omfattar förskolenämnden, kultur- och fritidsnämnden samt natur- och byggnadsnämnden. Revisorerna har bedömt om rutinerna/verksamheterna uppfyller:

- Tryckfrihetsförordningen (SFS 1949:105)
- Offentlighets- och sekretesslagen (SFS 2009:400)
- Interna regelverk, policys och riktlinjer

Granskningen har även genomförts genom studium och stickprovskontroller, där ett blandat urval av ärenden har begärts ut i syfte att skapa spridning, samt intervjuer med nämndordförande i samtliga nämnder samt berörda registratorer, nämndsekreterare, verksamhetschef/stabs- och utvecklingschef samt förvaltningschefer. Den samlade bedömningen av revisorerna är att efterlevnaden av offentlighetsprincipen inom de granskade nämnderna ligger på en tillfredsställande nivå. Det finns dock utvecklingsområden så som uppdatering och revidering av centrala styrdokument, inkludering av hantering av allmänna handlingar i det årliga internkontrollarbetet samt utbildningar för handläggare och chefer.

Kommunstyrelsens förvaltning instämmer i huvudsak med revisorernas rekommendationer.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Beskrivning av ärendet

Huddinge kommuns revisorer har genom KPMG granskat efterlevnaden av offentlighetsprincipen i kommunen.

Offentlighetsprincipen är en central del i den svenska rättsordningen. Det innebär att allmänheten har rätt till insyn och tillgång till information om staten och kommunernas verksamheter. För demokratiska processen är det bl.a. betydelsefullt att det finns fungerande system, rutiner och riktlinjer för hanteringen av inkomna handlingar till kommunen. I enlighet med tryckfrihetsförordningen skall myndigheter ha en god offentlighetsstruktur, vilket innebär att kommunerna skall bl.a. hantera, registrera och förvara sina handlingar så att allmänhetens insyn kan garanteras.

Revisorernas bedömning är att efterlevnaden av offentlighetsprincipen ligger på en tillfredsställande nivå inom de granskade nämnderna (kultur- och fritidsnämnden, förskolenämnden och natur- och byggnadsnämnden).

Det finns dock ett behov av att aktualisera styrdokumentet följt av en central styrning på en kommunövergripande nivå.

Ytterligare utvecklingsområden berör arbetet med den interna kontrollen med sikte på hantering av allmänna handlingar. Det finns ett behov av utbildningar för handläggare och chefer i hantering av diariesystemet samt förbättring av teoretiska kunskaper rörande offentlighetsprincipen

Förvaltningens synpunkter

Utifrån sin granskning lämnar revisorerna ett antal rekommendationer (markerade i fetstil nedan) till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsens förvaltnings svar återfinns i brödtexten.

Det centrala styrdokumentet ”Rutiner för öppning, registrering och hantering av allmänna handlingar” har tappat sin legitimitet och funktion. Kommunstyrelsen bör revidera riktlinjerna för hantering av allmänna handlingar samt inkludera och beakta ny lagstiftning så som dataskyddsförordningen

Kommunstyrelsens förvaltning har under 2018/2019 arbetat med att uppdatera arkivreglementet och ärendehandboken. Förvaltningen har även tagit fram en arkivhandbok. De nya och uppdaterade rutinerna bör fastslås och implementeras, samt kompletteras med mer handfasta råd, rutiner och utbildningar.

En kommunövergripande rutin med fokus på utlämning av allmänna handlingar skulle bidra till en mer enhetlig hantering och förståelse inom kommunens verksamheter. Dagens ”checklista” kan med fördel agera som grund till en mer omfattande rutinbeskrivning.

Kommunstyrelsens förvaltning kan inte annat än att instämma, och anser att arbetet med att komplettera de nya och uppdaterade styrdokumentet med en sådan omfattande rutinbeskrivning bör prioriteras.

Vi rekommenderar att en mottagningsbekräftelse skickas i de fall begäran om utlämning av handlingar inkommer mailledes. Detta i syfte att säkerställa att avsändarens begäran har mottagits av aktuell nämnd

Kommunstyrelsens förvaltnings instämmer, med det undantaget att om handläggningen av förfrågan om utlämnandet sker direkt och utan fördröjning kan svaret på frågan mycket väl komma att sammanfalla med bekräftelsen,

Angivande av namnuppgifter vid korrespondens med kommuninvånarna och andra intressenter är en grundläggande utgångspunkt och bör beaktas at registratorer inom natur- och byggnadsnämnden.

Här har kommunstyrelsens förvaltning en avvikande uppfattning. Det är inte självklart att namnuppgifter på registratorerna ska behöva finnas med, däremot på den handläggare som har tilldelats ärendet. Det bör föras en övergripande diskussion inom kommunen huruvida namnuppgifter på registratorer, som inte själva handlägger ärenden, ska finnas med eller inte.

Vi uppfattar att det finns en medvetenhet och insikt bland den intervjuade personalen vad gäller efterlevnad av offentlighetsprincipen. Dock saknas ett systematiskt dokumenterat internkontrollarbete med sikte på hantering av allmänna handlingar. Hantering av allmänna handlingar och efterlevnad av befintliga rutiner samt ajourhållande av rutinerna är en återkommande risk, där vi rekommenderar att ett kontrollmål tillförs de årliga internkontrollplanerna.

Kommunstyrelsens förvaltning instämmer i revisorernas bedömning och kommer att arbeta med att identifiera och systematiskt arbeta kring risker förknippade med bristande rutiner och hantering av offentlighetsprincipen. Kommunstyrelsens förvaltning kommer att bevaka att det finns resurser på samtliga förvaltningar för att kunna upprätthålla en god offentlighetssed i enlighet med internkontrollmålen.

Det finns ett behov av att utbilda samt kompetensutveckla handläggare och chefer vad gäller praktiskt hantering av diariesystemet samt teoretiska kunskaper i syfte att uppnå en enhetlig kunskapsnivå

Kommunstyrelsens förvaltning anser att detta är en väldigt viktig fråga. Varje handläggare ska idag sköta sin egen registrering, men eftersom de i många fall saknar de kunskaper som krävs för en korrekt hantering uppstår onödiga felaktigheter och problem. Förvaltningen anser att det ska införas obligatoriska utbildningar i offentlighetslagstiftningen samt även i registrering inte bara i diariesystemet utan i alla system som hanterar allmänna handlingar.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslag till beslut medför inga ekonomiska och juridiska konsekvenser

Datum
2019-05-17

Diarienummer
KS-2019/1025.912

Camilla Broo
Kommundirektör

Toralf Nilsson
Kanslidirektör

Maria Boman
E-arkivarie

Bilaga

Bilaga 1. Revisionsrapport Granskning av efterlevnaden av
offentlighetsprincipen

Beslutet delges

Huddinge kommuns revisorer